

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

TARYBOS REZOLIUCIJA

2021 m. kovo 8 d. Kaunas

DĖL XVIII VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PROJEKTO

Žemės ūkio rūmų (toliau – Rūmai) Taryba 2021 m. kovo 8 d. vykusiame posėdyje nagrinėjo klausimą – „Dėl XVIII Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano“.

Rūmų Taryba, įvertinusi Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ projektą Nr. 21-20649 (toliau – Projektas), jame nurodytas misijas (prioritetus), numatomas iniciatyvas (priemones), veiksmus bei terminus, siūlo:

- 1) **Papildyti Projekto 1.8.4. papunktį** nurodant, kad „[s]ukurti ir įgyvendinti priemonės, didinančias profesinio mokymo mokinių, besimokančių pameistrystės forma prioritetingose srityse, skaičių ir teikiančias paskatas verslo įmonėms (įskaitant smulkųjį ir vidutinį verslą), organizuoti PMĮ profesinį mokymą pameistrystės forma ir mokymąsi darbo vietoje, **sukurti priemones (finansines, mokestines), skatinančias darbdavius naudotis pameistrystės bendradarbiavimo forma**“.
- 2) **Patikslinti Projekto 5.9.3. papunktį** ir jį išdėstyti taip: „[s]iekiant didinti smulkiųjų ir vidutinių ūkių gaminamos produkcijos pridėtinę vertę, jų gyvybingumą ir atsparumą bei išsaugoti gamtines ekosistemas, skatinti šiuos ūkius dalyvauti trumpose maisto tiekimo grandinėse ir papildomai teikti paramą už pirmuosius 30 **50** hektarų“.
- 3) **Papildyti Projekto 5.9.7 papunktį** nurodant, kad „[p]lėtoti (įskaitant ir ES paramos teikimą) kooperaciją, trumpas maisto tiekimo grandines (**vietos maisto tiekimo sistemas**), gamintojų grupių kūrimąsi ir kitas naujas bendradarbiavimo formas žemės ūkio, maisto ūkio, žuvininkystės, **miškininkystės ir kitose** kaimo plėtros srityse, **apie bendradarbiavimo formų naudą šviečiant visame ugdymo procese. Peržiūrėti Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymą ir kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) veiklą reglamentuojančius poįstatyminius teisės aktus ir peržiūros rezultatų pagrindu sudaryti teises ir (ar) administracines sąlygas kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) veiklos tobulinimui**“.
- 4) **Papildyti Projekto 5.9.10 papunktį** jį išdėstant: „[r]emti žemės ūkio, verslo ir mokslo bendradarbiavimo projektus (EIP), **žinių perdavimo projektus**, siekiant modernizuoti žemės ūkį, ~~ir~~ užtikrinti tvarią žemės ir maisto ūkių plėtrą **bei diegti inovatyvius ir gerosios ūkininkavimo praktikos metodus**“.
- 5) **Papildyti Projekto 5.9.11. papunktį** nurodant, kad „[i]nteguoti žemės ūkio žinių ir inovacijų srityse veikiančius subjektus į bendrą sistemą (ŽŪŽIS), kurioje bus pateikiama naujausia

informacija apie žemės ūkio inovacijas ir mokslinių tyrimų rezultatus bei jų komercinimo galimybes, taip pat didinti konsultantų (**mentorių**) kompetencijas ir plėsti konsultantų (**mentorių**) tinklą, **didinti finansavimą žemdirbių konsultavimui iki ES šalių vidurkio**“.

- 6) **Papildyti Projekto 5.9. punktą** (Vyriausybės programos projektas – žemės ir maisto ūkio pridėtinės vertės ir konkurencingumo didinimas) **naujais papunkčiais – remti melioracijos sistemų atnaujinimą; remti rūgščių dirvų kalkinimą.**
- 7) **Papildyti Projekto 6.1 punktą** (Vyriausybės programos projektas: žiedinė ir neutralaus poveikio klimatui ekonomika) **naujais papunkčiais: tobulinti specifinio apmokestinimo ir bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimą, atsisakant papildomo 5% privalomojo atskaitymo privačių miškų savininkams mokesčio; kompleksiskai įvertinti miško savininkams ir valdytojams tenkančią mokesčių prievolių naštą, atnaujinant bendrosioms miškų ūkio reikmėms finansuoti skiriamas privalomas lėšas.**
- 8) **Papildyti Projekto 6.4 punktą** (Vyriausybės programos projektas: gamtinio kapitalo apsauga ir tvarus naudojimas) **naujais papunkčiais: teisingų kompensacijų už vykdomos veiklos apribojimus nustatymas privataus miško savininkams/valdytojams; ūkinių gyvūnų draudimo nuo užkrečiamųjų ligų socialinis ir ekonominis skatinimas bei skirti valstybės išteklius ūkinių gyvūnų ligų diagnostikai, prevencijai, kontrolei, gyvūnų sveikatingumui ir ligų protrūkių valdymui; peržiūrėti ir panaikinti draudimus miško žemėje privačiose valdose statyti nustatyto tūrio ir pločio pastatus; sudaryti sąlygas kurti sodybas; skatinti miško ūkio paslaugų teikimą, skatinti nemedieninį miško naudojimą/ veiklas; remti privačius miško sodmenų medelynus; įteisinti agrarinę miškininkystę.**
- 9) **Patikslinti Projekto 6.4.1. papunktį** nurodant, kad „[s]iekiant nustatyti konkrečias saugomų teritorijų **optimizavimo** kiekybinėsio ir kokybinėsio ~~plėtros~~ priemonės, taip pat konkrečias priemonės saugomų rūšių ir buveinių apsaugos būklei atkurti arba palaikyti visos šalies mastu ir įtraukti daugiau suinteresuotųjų šalių joms įgyvendinti, parengti Kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės veiksmų planą 2021-2030 metams (patvirtintas aplinkos ministro įsakymu)“.
- 10) Projekto 6.4.23 papunktyje nurodyta „[p]arengti ir priimti Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo pakeitimo projektą, perduodant gyvūnų augintinių gerovės klausimus Aplinkos ministerijai“. Rūmų Tarybos požiūriu, dalies funkcijų, šiuo atveju, gyvūnų augintinių gerovės klausimų perdavimas Aplinkos ministerijai, nėra tikslingas, priešingai įnešantis daugiau sumaišties nei aiškumo, todėl **siūlome atsisakyti dalies gyvūnų gerovę reglamentuojančių funkcijų perdavimo Aplinkos ministerijai.**
- 11) **Siūlome atsisakyti Projekto 6.4.24 papunktyje** nurodytos iniciatyvos „<...>**sukurti specializuotas gyvūnų gerovės kontrolės ekspertų grupes**“, kadangi nurodyta iniciatyva yra neefektyvi, perteklinė ir neturės jokios tiesioginės įtakos gyvūnų gerovės vertinimo rodikliams.
- 12) **Papildyti Projekto 6.5.1. papunktį** nurodant, kad „Parengti ir patvirtinti tvariai naudojamo dirvožemio veiksmų planą **bei parengti Dirvožemio įstatymą**“.
- 13) **Patikslinti Projekto 6.5.3. papunktį** apibrėžiant, kad „Plėsti pažangias technologijas gyvulininkystėje, mažinančias ŠESD emisijas, oro taršą, kvapus ir paviršinio vandens taršą, **gerinančias gyvūnų produktyvumą bei dirvožemio struktūrą ir užtikrinančias gyvūnų gerovę bei sveikatą**“.
- 14) **Papildyti Projekto 6.5.9. papunktį** „Remti tvarias žemės dirbimo ir augalų auginimo praktikas, siekiant didinti organinės anglies išsaugojimą dirvožemyje. **Siekiant mažinti CO2 emisiją, remti atliekamos biomasės konversiją į organinę anglį**“.
- 15) **Papildyti Projekto 7.3 papunktį** (Vyriausybės programos projektas – gyvybingas kaimas) **naujais papunkčiais – remti mažas miškininkystės įmones veikiančias kaimo vietovėse;**

parengti visiems žemės ūkio ir kaimo verslo sektoriams paramos schemą, kuri būtų naudojama kilus ekstremalioms situacijoms.

- 16) **Papildyti Projekto 7.3.1. papunktį** išdėstant, kad „[p]arengti ir priimti Žemės įstatymo pakeitimo įstatymo projektą – nustatyti prioritetą jauniems ūkininkams nuomotis valstybinę žemę ir peržiūrėti bei pakeisti žemės ūkio paskirties išigijimo įstatymą panaikinant privačios žemės išigijimo pirmumo reglamentavimą, taip pat numatant finansavimo galimybes jauniems ūkininkams įsigyjant žemės ūkio paskirties žemę“.
- 17) **Papildyti Projekto 7.3.2. papunktį** nurodant, kad „[s]iekiant pritraukti jaunus žmones į žemės ūkį, išnagrinėti galimybes ir pateikti siūlymus dėl skatinamųjų finansinių priemonių jauniems ūkininkams taikymo ūkiui (įskaitant žemę) įsigyti, ūkinės veiklos tęstinumui užtikrinti“.

Taip pat Rūmų Taryba, įvertinusi Projekte pateiktas misijas (prioritetus), numatomas iniciatyvas (priemonės)/veiksmus siūlo **papildyti Projektą naujais papunkčiais**, kuriuose būtų nurodoma: skatinat tautinį paveldą, įteisinti tautinio paveldo dieną; siekti, kad tiesioginės išmokos Lietuvos žemdirbiams būtų sulygintos su Europos Sąjungos vidurkiu; numatyti paramą alternatyvioms žemės ūkiui veikloms kaime (turizmas, agroturizmas ir kt.); vykdyti žemės ūkio sektorių stebėseną; peržiūrėti ir patobulinti Lobistinės veiklos įstatymą; priimti Vyriausybės sprendimą dėl pridėtinės vertės mokesčio sistemos tobulinimo, numatant lengvatinį PVM tarifą būtiniausiems maisto produktams; siekiant išvengti konflikto tarp veikiančių žemės ūkio subjektų ir naujai atsikėlusiu gyventojų, parengti ir priimti „Kaimo įstatymą“, kuriame būtų numatytos visų šalių teisės ir pareigos.

Pirmininkas

dr. Arūnas Svitojus